

Nacionalni svet invalidskih organizacij
Slovenije

Linhartova 1

1000 Ljubljana

Datum: 24.10.2019

Naš znak:

Vaš znak:

Zadeva: ZAPOSLOVANJE INVALIDOV V DRUŽBI HTZ

Družba HTZ Velenje, I. P., ves čas redno zagotavlja delo invalidom iz Premogovnika Velenje in hčerinskih družb. Pogosto se srečujemo z invalidi, ki so si status invalida pridobili po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, nekoliko redkeje pa z invalidi, ki so status invalida pridobili po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Ker menimo, da bi se več invalidov odločilo za zaposlitev v našem podjetju, če bi bili seznanjeni s to možnostjo, se na vas obračamo s prošnjo, da nam pri tem pomagate z neposrednimi stiki z invalidskimi društvi oz. organizacijami.

Ob ustanovitvi leta 2000 je imelo podjetje HTZ Velenje, I. P., 749 zaposlenih, od tega 381 oz. 50,86 % invalidov. Tolikšen stalež smo ohranjali do leta 2004, ko smo na podlagi soglasja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve za povečanje števila zaposlenih delavcev iz Premogovnika Velenje premestili program Oskrba in urejanje transportnih poti, zaradi česar je število zaposlenih v družbi HTZ naraslo na 925 delavcev. V letu 2007 je število zaposlenih prvič preseglo 1000 ljudi, nato je rahlo padalo; ves čas je upadal tudi delež invalidov, in sicer na 41 % v letu 2011. Tega leta je prišlo do pomembne spremembe v zakonodaji, ki je do takrat kot enega izmed pogojev za ohranitev statusa invalidskega podjetja navajala vsaj 40-odstotni delež invalidov med zaposlenimi. Novela Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov je prinesla tudi spremembo pri plačilu prispevkov – in sicer so plačila prispevkov za vse zaposlene po novem oproščena le tista invalidska podjetja, ki imajo zaposlenih vsaj 50 % invalidov. Zaradi tega razloga smo se v družbi HTZ (re)organizirali tako, da smo imeli med zaposlenimi 50-odstotni delež invalidov, kar je pomenilo, da smo zmanjšali število zaposlenih (nekateri programi so bili izločeni iz podjetja) in povečali število invalidov. Tako je bilo 1. januarja 2012 zaposlenih 864

delavcev, od tega 432 invalidov; od takrat dalje število zaposlenih upada, delež invalidov pa ohranjamo na okrog 50 odstotkov. Na dan 30. 9. 2019 je bilo v družbi zaposlenih 415 invalidov od skupno 815 delavcev.

Pomemben premik smo v družbi HTZ Velenje dosegli v letu 2007, ko smo začeli zaposlovati tudi invalide s trga dela – najbolj intenzivno v obdobju med 2011 in 2013, predvsem na programih z večinskim delom invalidov. **Od januarja do oktobra letos smo zaposlili 24 brezposelnih invalidov.**

Problem zaposlovanja invalidov je kompleksen in ga v podjetju rešujemo na več načinov: **invalidom omogočamo in financiramo različne oblike izobraževanja, usposabljammo jih s praktičnim delom na konkretnem delovnem mestu, že obstoječa delovna mesta prilagajamo invalidnim delavcem, uvajamo nove programe, ki so primerni za invalide.** Pri iskanju ustreznega delovnega mesta upoštevamo vse vidike prilagoditev: tehnične, organizacijske in drugo podporo.

Kot invalidsko podjetje tako zagotavljamo delovna mesta, ki so primerna za produktivno zaposlovanje invalidov. V okviru Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov sodelujemo z izvajalci zaposlitvene rehabilitacije predvsem pri usposabljanju invalidov na konkretnih delovnih mestih. Tekom usposabljanja ocenjujemo učinkovitost invalida na konkretnem delovnem mestu in proučimo možnosti zaposlitve z ustrezno podporo. Iščemo rešitve na področju ergonomije delovnih mest in k temu tudi praktično pristopamo. Ergonomske rešitve vključujejo možnosti spremembe delovnega mesta ter možnosti preoblikovanja obstoječe ali oblikovanje nove rešitve zaradi zaposlitve invalida.

V lanskem letu smo skladno z omejitvami invalidov pri opravljanju določenih delovna mesta prilagodili, konkretno delovna mesta smo opremili z dvizžno mizo, s konzolnim dvigalom, z električnim paletnim viličarjem oz. z ergonomskim stolom ter na ta način poskrbeli za preprečitev invalidnosti in zaposlovanje že ocenjenih invalidov. V letošnjem letu smo v sodelovanju z vodjem izvedli prilagoditev delovnega mesta za invalidko v povezovanju dozrajšnjega dela s področjem razvoja ustvarjalnih projektov. Z nakupom vezilnega stroja smo delavki nudili možnost razvoja ustvarjalnih potencialov ter razvoj kariere.

Invalide vključujemo v različne izobraževalne programe, in sicer v usposabljanja na področju informacijske tehnologije, seminarje o veljavni zakonodaji ter specifičnih temah, v usposabljanja s praktičnim delom na konkretnem delovnem mestu. Usposabljanja, ki potekajo pod vodstvom mentorja, zajemajo teoretični in praktični del. V letu 2018 in v prvi polovici tega leta smo v tovrstna usposabljanja vključili 16 invalidov. Organiziramo izobraževanja za vodilne delavce in mentorje v kontekstu komuniciranja, vodenja, motiviranja in razgovorov z invalidnimi osebami.

Najpogostejša delovna mesta, na katerih so zaposleni invalidi, so naslednja: varnostnik, kopalničar, popravljalec objemk JLP, pomožni delavec procesa z omejitvami, strežnik – oskrbnik in čistilec odvoza, čistilka, delavec v pralnici, šivilja, ključavničar z omejitvami, električar z omejitvami, arhivar ...

Kljub raznolikosti proizvodnih programov, ki pomenijo tudi zelo raznoliko ponudbo delovnih mest, je stalna težava podjetja pomanjkanje tistih invalidov na trgu delovne sile, ki bi lahko ta dela opravljali, pa jih zaradi številnih zdravstvenih omejitev ne morejo.

Kljub temu da poskušamo invalide izobraževati, usposablјati na osnovi pripravljenih programov in na različne načine motivirati za boljše delo, sta pri njihovem zaposlovanju v ospredju vsaj dva izziva, ki sta med seboj povezana. Prvi je dejanska preostala delovna zmožnost teh invalidov in s tem zelo omejena možnost zaposlovanja na zahtevnejših delih, kot drugi problem pa se pojavljajo manjša fleksibilnost ter produktivnost invalidov in višja stopnja bolniškega staleža, kar posledično pomeni tudi manjšo konkurenčnost podjetja na tržišču.

V družbi HTZ Velenje iščemo nove rešitve tudi v sodelovanju z Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), predvsem v delu posredovanja informacij neposredno do morebitnih iskalcev zaposlitve, zaradi česar bomo veseli, če nam boste lahko pri navezovanju stikov kakorkoli pomagali.

Srečno,

mag. Suzana Koželjnik
direktorica
HTZ Velenje, l. p., d. o. o.
Partizanska cesta 78,
3320 Velenje